

Łódzki Zespół Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego

**WYNIKI PLONOWANIA ODMIAN ROŚLIN
ROLNICZYCH W DOŚWIADCZENIACH
POREJESTROWYCH
w województwie łódzkim**

Łubin wąskolistny 2025

województwo
łódzkie

Sulejów, marzec 2026

**Przewodniczący Łódzkiego Zespołu
Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
dr inż. Przemysław Majchrowski**

Stacja Koordynująca PDO w woj. łódzkim
CENTRALNY OŚRODEK BADANIA ODMIAN ROŚLIN UPRAWNYCH
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Sulejowie
ul Polna 10, 97-330 Sulejów
tel.: 44 6162039
e-mail: sdoo@sulejow.coboru.gov.pl
www.sulejow.coboru.gov.pl

Opracowanie: mgr inż. Joanna Kilańczyk

Redakcja merytoryczna: dr inż. Przemysław Majchrowski

Wydawca: SDOO w Sulejowie

**Rozpowszechnianie danych zawartych w publikacji
z podaniem COBORU SDOO w Sulejowie
jako źródła informacji**

Zrealizowano przy pomocy finansowej Samorządu Województwa Łódzkiego

Łubin wąskolistny ma znaczny udział w strukturze zasiewów roślin strączkowych grubonasiennych, wynikający z zadowalającego plonowania. Różnorodność odmianowa umożliwia wielokierunkowe wykorzystanie tego gatunku. Odmiany o niskiej zawartości alkaloidów mogą być uprawiane na nasiona i wykorzystane w produkcji pasz jako wartościowy komponent białkowy. Odmiany o wysokiej zawartości alkaloidów (gorzkie) są przydatne do upraw poplonowych na przyoranie, zwłaszcza w rejonach żerowania dzikiej zwierzyny. Uprawa łubinu wąskolistnego zapewnia wiele korzyści. Gatunek ten pozostawia po sobie bardzo wartościowe stanowisko dla roślin następczych i wpływa na zwiększenie ich plonowania. W wyniku symbiozy z bakteriami brodawkowymi wiążącymi wolny azot z powietrza wzbogaca glebę, co zmniejsza nakłady na nawozy azotowe. Głęboki i silnie rozwinięty system korzeniowy łubinu spulchnia podglebie i przemieszcza z głębszych warstw gleby składniki mineralne (fosfor, potas, wapń) pozostawiając je uprawom następczym, o płytszym systemie korzeniowym.

W 2025 roku krajowy rejestr obejmował 34 odmiany łubinu wąskolistnego, z czego 27 to odmiany o niesamokończącym typie wzrostu i niskiej zawartości alkaloidów, 5 o samokończącym typie wzrostu i 2 niesamokończące odmiany gorzkie (o wysokiej zawartości alkaloidów). W 2025 roku zarejestrowano odmianę Nefryt.

W doświadczeniach porejestrowych, realizowanych na terenie województwa łódzkiego w 2025 roku badano 14 odmian łubinu wąskolistnego. Doświadczenia zlokalizowano w ZDOO w Lućmierzu i SDOO w Sulejowie. W publikacji znajdują się również wyniki z ZDOO w Kawęczynie i ZDOO w Kochcicach. Doświadczenia prowadzone były na jednym poziomie agrotechnicznym, bez ochrony fungicydowej.

Plonowanie łubinu wąskolistnego w doświadczeniach w 2025 roku kształtowało się na poziomie 11,4 dt/ha. Wysokość plonu w Sulejowie - 13,3 dt/ha i w Kochcicach - 13,2 dt/ha była prawie taka sama. Plon uzyskany w Lućmierzu był znacznie niższy i wynosił 7,7 dt/ha. Najlepiej plonowały odmiany: Bolero, Pogo, SM Orion i Roland. Najbardziej równomiernie dojrzewały odmiany: Roland, SM Cyrkon i Regent. Jednym z głównych elementów struktury plonu jest masa tysiąca nasion. Najdorodniejszymi nasionami charakteryzowały się odmiany: Bolero, Nefryt, Pogo i Agat.

Porażenie roślin przez choroby było sporadyczne. Najmniej wrażliwe na antraknozę były odmiany: Salsa, Roland, Pogo i Nefryt, na opadzinę liści: Pogo i Salsa, natomiast na brunatną plamistość: Nefryt, Bazalt i SM Tales.

W oparciu o wyniki doświadczeń, Łódzki Zespół PDO stworzył Listę Odmian Zalecanych (LOZ) do uprawy. LOZ do uprawy w województwie łódzkim dla łubinu wąskolistnego obejmuje 7 odmian:

1. Agat
5. Roland

2. Bolero
6. Salsa

3. Pogo
7. SM Orion

4. Regent

Tabela 1. **Łubin wąskolistny**. Odmiany badane. Rok zbioru: 2025

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego Rejestru Odmian w Polsce	Rok włączenia do LOZ	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej – pełnomocnika w Polsce
	1	2	3	4
odmiany niesamokończące				
1	Salsa	2015	2024	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o., ul. Kasztanowa 5, 63-004 Tulce
2	Bolero	2016	2024	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o., ul. Kasztanowa 5, 63-004 Tulce
3	Roland	2017	2019	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, 63-740 Kobylin
4	Agat	2019	2021	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, 63-740 Kobylin
5	Bazalt	2019		Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, 63-740 Kobylin
6	Zorba	2021		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o., ul. Kasztanowa 5, 63-004 Tulce
7	SM Orion	2022	2024	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, 63-740 Kobylin
8	Pogo	2023	2024	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o., ul. Kasztanowa 5, 63-004 Tulce
9	SM Kastor	2023		Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, 63-740 Kobylin
10	SM Tales	2023		Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, 63-740 Kobylin
11	SM Cyrkon	2024		Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, 63-740 Kobylin
12	SM Filemon	2024		Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, 63-740 Kobylin
13	Nefryt	2025		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o., ul. Kasztanowa 5, 63-004 Tulce
odmiany samokończące				
14	Regent	2009	2022	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, 63-740 Kobylin

Tabela 2. **Łubin wąskolistny**. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2025.

Miejscowość		Lućmierz	Sulejów	Kochcice
Powiat		Zgierski	Piotrkowski	Lubliniecki
Kompleks rolniczej przydatności gleby		żytni dobry	pszenny dobry	pszenny dobry
Klasa bonitacyjna gleby		IV b	III b	III b
pH gleby w KCl		6,6	6,6	6,7
Przedplon		pszenica ozima	pszenica ozima	jęczmień jary
Data siewu	(dzień, m-c, rok)	7.04.2025	26.03.2025	21.03.2025
Obsada nasion	(szt/m ²)	100-120	100-120	100-120
Data zbioru	(dzień, m-c, rok)	13.08.2025	8.08.2025	5.08.2025
Nawożenie mineralne				
N	(kg/ha)	—	—	—
P₂O₅	(kg/ha)	20	16	40
K₂O	(kg/ha)	54	45	60
Środki ochrony roślin				
Herbicyd	(nazwa, dawka/ha)	Wing P 462,5 EC – 2,5 l Boxer 800 EC – 1,5 l	Wing P 462,5 EC – 2,5 l Boxer 800 EC – 1,0 l	Wing P 462,5 EC – 4,0 l
Insektycyd	(nazwa, dawka/ha)	Mospilan Classic – 0,2 kg	—	Cyperkill Max 500 EC – 0,05 l Mospilan 20 SP – 0,2 kg
Inne zabiegi				
Preparat biologiczny do zaprawiania nasion	(nazwa)	Nitragina	Nitragina	Nitragina

Tabela 3. **Łubin wąskolistny**. Warunki ogólne doświadczeń. Rok zbioru: 2025

Lp.	Cecha		Lućmierz	Sulejów	Kochcice
1	Termin początku kwitnienia	(dzień, m-c)	7.06.	2.06.	4.06.
2	Termin dojrzałości technicznej	(dzień, m-c)	25.07.	14.07.	18.07.
3	Ocena równomierności dojrzewania	(skala 9°)	9,0	7,5	6,1
4	Wysokość roślin	(cm)	44	37	49
5	Wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia	(skala 9°)	9,0	8,0	9,0
6	Wyleganie roślin przed zbiorem	(skala 9°)	9,0	8,0	9,0
7	Porażenie przez brunatną plamistość liści	(skala 9°)	9,0	9,0	6,9
8	Porażenie przez antraknozę	(skala 9°)	8,8	7,6	7,8
9	Porażenie przez mączniaka rzekomego	(skala 9°)	9,0	9,0	9,0
10	Porażenie przez zgorzel naczyniową	(skala 9°)	9,0	9,0	9,0
11	Porażenie przez opadzinę liści	(skala 9°)	9,0	9,0	6,7
12	Masa 1000 nasion	(g)	111,2	120,5	114,2
13	Wilgotność nasion podczas zbioru	(%)	14,9	13,5	13,3
14	Plon nasion	(dt/ha)	7,7	13,3	13,2

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1 - oznacza stan najmniej korzystny

Tabela 4. **Łubin wąskolistny**. Plon nasion w miejscowościach, plon nasion w latach 2025, 2024, 2023.

Lp.	Odmiana	Plon nasion odmian w miejscowościach (% wzorca) Rok zbioru 2025			Plon nasion (% wzorca)			
		Lućmierz	Sulejów	Kochcice	2025	2024	2023	Średnia 2023-2025
Wzorzec, dt z ha		7,7	13,3	13,2	11,4	15,6	29,5	18,8
odmiany niesamokończące								
1	Salsa	83	104	111	99	96	98	98
2	Bolero	132	133	127	131	116	102	116
3	Roland	115	112	111	113	99	104	105
4	Agat	108	114	91	104	110	105	106
5	Bazalt	96	87	89	91	87	87	88
6	Zorba	66	102	100	90	98	94	94
7	SM Orion	138	104	101	114	103	108	108
8	Pogo	138	105	118	121	95	101	106
9	SM Kastor	104	89	81	91	98	99	96
10	SM Tales	83	84	87	85	98	103	95
11	SM Cyrkon	88	83	97	89	103	—	96*
12	SM Filemon	67	95	96	86	99	—	92*
13	Nefryt	87	104	110	100	—	—	—
odmiany samokończące								
14	Regent	93	84	76	84	98	99	94

Wzorzec – w roku 2025 - wszystkie badane odmiany, w 2024 – Salsa, Bolero, Roland, Agat, Bazalt, Zorba, SM Orion, Pogo, SM Kastor, SM Tales, SM Cyrkon, SM Filemon i Regent, w 2023 – Salsa, Bolero, Roland, Agat, Bazalt, Zorba, SM Orion, Pogo, SM Kastor, SM Tales i Regent.

Wyniki z roku 2023 pochodzą z SDOO w Sulejowie, ZDOO w Kochcicach i ZDOO w Kawęczynie.

* - średnia z dwóch lat.

Tabela 5. **Łubin wąskolistny**. Ważniejsze właściwości rolniczo – użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2025, 2024, 2023.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wysokość roślin		Wyleganie roślin przed zbiorem		Ocena równomierności dojrzewania		Masa 1000 nasion	
			2025	2023-2025	2025	2023-2025	2025	2023-2025	2025	2023-2025
Wzorzec (cm, skala 9°, g)			43	48	8,7	8,8	7,5	8,1	115,3	118,7
odmiany niesamokończące										
1	Salsa	3	1	0	0,0	-0,2	0,0	-0,1	1,2	-2,8
2	Bolero	3	3	2	0,0	0,0	-0,3	-0,3	16,3	14,3
3	Roland	3	-1	-2	0,0	0,0	0,5	0,3	-2,5	1,7
4	Agat	3	-1	0	0,0	0,0	-0,2	-0,1	5,1	6,2
5	Bazalt	3	1	2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,4	-2,4
6	Zorba	3	1	-0	0,0	-0,0	0,2	0,0	1,9	-3,2
7	SM Orion	3	2	1	0,0	0,0	-0,2	-0,1	1,4	5,0
8	Pogo	3	3	0	0,0	0,0	-0,7	-0,2	7,2	4,6
9	SM Kastor	3	1	-0	0,0	0,0	-0,3	-0,0	-5,5	-5,3
10	SM Tales	3	-4	-1	0,0	0,0	0,2	0,1	2,1	0,8
11	SM Cyrkon	2	-5	-2*	0,0	0,0 *	0,6	0,3*	-16,3	-13,4*
12	SM Filemon	2	-4	-3*	0,0	0,0*	-0,1	0,0*	-7,1	-5,9*
13	Nefryt	1	4	—	0,0	—	-0,3	—	11,5	—
odmiany samokończące										
14	Regent	3	-1	-1	0,0	0,0	0,6	0,3	-15,8	-9,9
Liczba doświadczeń			3	9	3	9	3	9	3	9

Wzorzec – w roku 2025 - wszystkie badane odmiany, w 2024 – Salsa, Bolero, Roland, Agat, Bazalt, Zorba, SM Orion, Pogo, SM Kastor, SM Tales, SM Cyrkon, SM Filemon i Regent, w 2023 – Salsa, Bolero, Roland, Agat, Bazalt, Zorba, SM Orion, Pogo, SM Kastor, SM Tales i Regent.

Wyniki z roku 2023 pochodzą z SDOO w Sulejowie, ZDOO w Kochcicach i ZDOO w Kawęczynie

* - wyniki z lat: 2024, 2025

Tabela 6. **łubin wąskolistny**. Ważniejsze właściwości rolniczo – użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2025, 2024, 2023.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Termin początku kwitnienia		Termin dojrzałości technicznej		Zawartość białka ogólnego	Zawartość alkaloidów
			2025	2023-2025	2025	2023-2025		
Wzorzec (liczba dni od początku roku)			156	155	194	197	% s.m	% s.m
odmiany niesamokończące								
1	Salsa	3	0	0	1	1	28,0	0,021
2	Bolero	3	0	0	0	-0	26,7	0,023
3	Roland	3	-1	-1	0	-0	27,3	0,011
4	Agat	3	1	1	0	1	26,5	0,016
5	Bazalt	3	2	2	0	1	29,0	0,015
6	Zorba	3	0	0	-2	-0	27,9	0,016
7	SM Orion	3	-1	-1	0	-0	27,9	0,012
8	Pogo	3	-1	-1	1	0	26,8	0,010
9	SM Kastor	3	0	0	1	0	27,7	0,013
10	SM Tales	3	1	0	0	-0	29,1	0,011
11	SM Cyrkon	2	-1	-1*	-2	-1 *	27,3	0,012
12	SM Filemon	2	0	0*	-1	-1*	27,5	0,011
13	Nefryt	1	0	—	3	—	28,2	0,010
odmiany samokończące								
14	Regent	3	-2	-1	-2	-1	27,4	0,012
Liczba doświadczeń			3	9	3	9	6	5

Wzorzec – w roku 2025 - wszystkie badane odmiany, w 2024 – Salsa, Bolero, Roland, Agat, Bazalt, Zorba, SM Orion, Pogo, SM Kastor, SM Tales, SM Cyrkon, SM Filemon i Regent, w 2023 – Salsa, Bolero, Roland, Agat, Bazalt, Zorba, SM Orion, Pogo, SM Kastor, SM Tales i Regent.

Wyniki z roku 2023 pochodzą z SDOO w Sulejowie, ZDOO w Kochcicach i ZDOO w Kawęczynie

Terminy kwitnienia i dojrzałości badanych odmian przedstawione są w odchyleniach od wzorca. Najniższa wartość oznacza, że odmiana jest najwcześniejsza.

* - wyniki z lat: 2024, 2025

Tabela 7. **Łubin wąskolistny**. Porażenie odmian przez choroby (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2025, 2024, 2023.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Antraknoza		Opadzina liści		Brunatna plamistość liści	
			2025	2023-2025	2025	2023-2025	2025	2023-2025
Wzorzec (skala 9°)			8,1	8,3	6,7	6,7	6,9	6,5
odmiany niesamokończące								
1	Salsa	3	0,3	0,1	0,6	0,6	0,1	0,1
2	Bolero	3	-0,3	-0,1	0,3	0,4	-0,6	-0,4
3	Roland	3	0,3	-0,0	-0,7	-0,1	-0,9	-0,5
4	Agat	3	0,1	0,0	0,3	-0,0	0,1	0,2
5	Bazalt	3	-0,1	-0,1	0,3	0,3	0,5	0,1
6	Zorba	3	-0,1	0,1	-0,4	-0,0	0,1	-0,1
7	SM Orion	3	-0,1	0,1	-0,4	-0,5	0,1	0,1
8	Pogo	3	0,2	-0,0	1,3	0,5	0,1	-0,0
9	SM Kastor	3	-0,1	0,1	0,3	-0,1	0,1	0,2
10	SM Tales	3	0,1	-0,1	0,3	-0,0	0,5	0,3
11	SM Cyrkon	2	-0,1	0,0*	-0,7	-0,3*	-0,9	-0,4*
12	SM Filemon	2	-0,3	-0,2*	-0,4	-0,3*	-0,9	-0,5*
13	Nefryt	1	0,2	—	0,3	—	1,5	—
odmiany samokończące								
14	Regent	3	-0,2	0,0	-0,7	-0,7	0,1	0,1
Liczba doświadczeń			3	7	1	3	1	3

Wzorzec – w roku 2025 - wszystkie badane odmiany, w 2024 – Salsa, Bolero, Roland, Agat, Bazalt, Zorba, SM Orion, Pogo, SM Kastor, SM Tales, SM Cyrkon, SM Filemon i Regent, w 2023 – Salsa, Bolero, Roland, Agat, Bazalt, Zorba, SM Orion, Pogo, SM Kastor, SM Tales i Regent.

Wyniki z roku 2023 pochodzą z SDOO w Sulejowie, ZDOO w Kochcicach i ZDOO w Kawęczynie

Wyniki pochodzą z doświadczeń, w których dana choroba wystąpiła.

* - wyniki z lat: 2024, 2025